

GYAKORLATI BEMUTATÓ AZ ANYAGMOGATÁS ÉS EGYSÉGES FELÉPÍTMÉNYCSALÁD FEJLESZTÉSI IRÁNYAIRÓL

Szrenka Antal¹

A Magyar Honvédség Összhaderőnemi Logisztikai és Támogató Parancsnokság éves terve alapján 2004. május 26-án Dr. Gáspár Tibor mk. vezérőrnagy szakmai bemutatót vezetett le, a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség vezető állománya részére. A bemutató olyan helyszínen került levezetésre, ahol jól lehetett demonstrálni a polgári és a katonai együttműködés lehetőségeit. A BILK Kombiterminál Rt. ehhez megfelelő helyszínül szolgált, a bemutatót szakmailag támogatta a MÁV Rt, a Magyar Logisztikai Központok Szövetsége és nem utolsósorban a Magyar Logisztikai Egyesület is.

A bemutató célja volt: a logisztika anyagi-technikai fejlesztése terén elért eredmények, a további *fejlesztési elgondolások* ismertetése, kiemelten a szállítási (mozgatási) rendszerek, valamint az egységes zárt felépítménycsalád kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos elképzelések bemutatására. A polgári logisztikai központok és a Magyar Honvédség együttműködési lehetőségeinek bemutatása, a Magyar Honvédség és külföldi katonai szervezetek ellátása és mozgatása érdekében.

Olyan bemutató került levezetésre, mely az MH ÖLTP és ezen belül a Magyar Honvédség Közlekedési Szolgálat technikai fejlesztésében mérföldkő, iránymutatást ad, alátámasztja az elméleti elgondolásainkat. A bemutató és az elmúlt egy év fejlesztési elképzelések alapját a 2003 májusában a „Delta Bázis 2003” gyakorlat keretében, Hajmáskér vasútállomáson, az MH logisztikai és közlekedési vezető állománya részére levezetett bemutató, de nem utolsó sorban a VÉFIB döntés adja.

Az elmúlt években lezajlott fegyveres konfliktusok (délsláv háború, Afganisztán, Irak), a megerősödő terrortámadások tapasztalatai azt bizonyítják, nem széles frontokon hadseregek állnak egymással szemben és

¹ Szrenka Antal alezredes, MH Közlekedési Szolgálatfőnökség kiemelt gazdálkodási főtiszt.

vívják meg fegyveres harcukat, hanem mozgékony, önmagukat rövid ideig teljesen biztosítani és ellátni képes kisebb, de komplexebb katonai csoportok harcolnak. ***Az MH egyre több nemzetközi feladatban és nemzetközi gyakorlaton vesz részt.*** Ez esetenként nagy távolságokra, az országtól több ezer kilométerre (Spanyolországban nemzetközi gyakorlat vagy Irak) kell a magyar kontingenst kiszállítani és biztosítani annak folyamatos működését. A másik különleges feladat, hogy biztosítanunk kell, a **Befogadó Nemzeti Támogatás** keretében a Magyarországra érkező vagy Magyarországon áthaladó katonai szervezetek ellátását és mozgását.

Az MH ezeknek a feltételeknek önállóan nem tud megfelelni, ezeket a feladatokat önállóan nem képes eredményesen végrehajtani. Egyre nagyobb igény jelentkezik a rendelkezésre álló polgári és szövetséges katonai kapacitások, megfelelő szerződések keretei közötti kölcsönös alkalmazására. Ezért kiemelten kell kezelni az egységes ellátási elvek, szállítási és mozgató technológiák kialakítását és bevezetését. A fejlesztéseink során fel kell használni a más szövetséges hadseregek és a polgári élet fejlesztési tapasztalatait. Az egymás technikai eszközeinek kölcsönös alkalmazhatósága érdekében, – ez kiemelten érvényesül a szállítás, mozgató, felépítmények és egységalkományok kialakításának kérdéseiben, – elengedhetetlen a Szabványok és STANAG-ek egységes elfogadása és alkalmazása.

A Magyar Honvédség életében jelenleg egy új feladat rendszerhez igazodó szervezeti átalakítás kezdődött el. A védelmi felülvizsgálat követelményei, valamint a szövetségi rendszeren belüli elvárások és a Prágai csúcserkeztelen tett vállalások hosszútávra meghatározzák a Magyar Honvédség feladatrendszerét, a szervezeti struktúráját és ezekkel összhangban a fejlesztési irányvonalát, természetesen mindenkor a költségvetés nyújtotta lehetőségeken belül.

Napjainkban végbemenő haderőreform során kialakul a professzionális hadsereg. Ez azt jelenti, hogy kis létszámú hadseregben minden katona valamilyen technikai eszközt kezel, konkrét feladata van, ha ebből a rendszerből kiemeljük, akkor helyettesítése nehezen megoldható, a rendszerben zavar keletkezhet. ***A mai kor színvonalán álló hadseregben a nagy anyagfelhasználás, a nagy tömegű és méretű terhek megjelenése, valamint a kézi anyagmozgatásra a személyi állomány nem vonható be, ezért a gépesített rakodási rendszerek kialakítása nagy fontossággal bír.*** Az ellátásban szűk keresztmetszetként jelentkező szállítás áteresztőképességének egyik lehetséges útja a rakodásra fordítható idő drasztikus csökkentése. Ez ismét a rakodások gépesítéséhez kell, hogy vezessen.

A gépesített rakodás viszont szükségessé teszi az anyagok és eszközök megfelelő módon történő előkészítését és csomagolását. Az előkészítést, csomagolást a raktárakban kell végrehajtani. A laktanyák korszerűsítésével párhuzamosan végre kell hajtanunk a raktárak korszerűsítését, a rakodógépek alkalmazhatósági követelményeinek figyelembevételével.

A hadseregben jelentkezett olyan igény is, hogy a gépjármű vezetője egyszemélyben képes legyen a rakodó-berendezés kezelésére is, ne kelljen kiegészítő rakodóerőt (kötöző, kézi rakodó, stb.) biztosítani. Ennek a követelménynek megfelelően a 80-as években egyre elterjedtebbé vált az **önrakodó daruval** ellátott gépjármű, valamint a nagyobb rakodási egység (20 és 5 tonnás konténer) mozgatására alkalmas **konténerrakodó** szállító gépjármű.

Napjainkban a rakodási idő további csökkentése érdekében igény jelentkezik olyan eszköz alkalmazására, amely néhány perc alatt nagy mennyiségű anyag mozgatását teszi lehetővé és a lehetőségek függvényében tovább csökkenti a szállítás és annak járulékos költségeit. Így került előtérbe a cserélő-rakodó berendezéssel ellátott gépjármű alkalmazása.

A cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt gépjármű előnyei:

- A gépjármű több fajta anyag szállítására alkalmas (konténer, síkplató, ömlesztett áruk, különböző felépítmények, folyékony anyagok, stb.);
- Az előkészített rakományok rakodási idő igénye jelentősen lecsökken (például megrakott 20 lábás konténer rakodására 2-3perc szükséges);
- A gépjármű rakodás közbeni felesleges állásideje szinte a minimálisra csökkenthető (míg a szállító felépítmény megrakásra, előkészítésre kerül a gépjármű más szállítási feladatot láthat el).

Mit igényel a szállítást igénylő szervezetektől?

Meg kell szokni azt, hogy nem áll állandóan rendelkezésre gépjármű, ezért:

- A szállításra tervezett anyagok szállításhoz történő előkészítését, (kiemelt figyelmet fordítva az anyagok biztonságos rögzítésére);
- A szállító felépítmény meghatározott időre történő megrakását;

- A pontos szállítási igény megfogalmazását;
- A szállító gépjármű fogadását.

Mit igényel a szállító szervezetektől?

- A szállítási igények pontos feldolgozását;
- Precíz szállítási terv összeállítását;
- Pontos feladat megfogalmazást a szállító gépjárművezető részére;
- A szállítás végrehajtásának helyzetéről naprakész információt, az esetleges feladat módosítási igényre gyors reagálást és egyértelmű módosított feladat eljuttatását a végrehajtó részére.

A rakodásgépesítés korszerűsítésében, valamint az egységes felépítménycsalád kialakításában nagy lökést adott a gépjármű beszerzési programban történt jelentős előrelépés. A katonai terepjáró gépjárművek beszállítója a **Rába Jármű Kft.** lett. A katonai terepjáró gépjárművekre épített rakodó-berendezések (cserélő rakodó berendezés, önrakodó daru) tekinthetők a katonai szervezetek alapvető tábori rakodó berendezéseinek. Az MH-ban a **terepjáró tehergépkocsik** közül a legalsó kategória, amelyre cserélő rakodó berendezés kerül felszerelésre a **H-18 tehergépjármű**, a következő kategória az **MAN-32** kategória. Más terepjáró alvázra cserélő-rakodó berendezés nem kerül felszerelésre. A **közúti kategóriában** a cserélő-rakodó berendezés csak a **04-es** járműosztály (7-9 tonnás tkg), valamint a **05-ös** (10-18 tonnás tkg) kerülne felszerelésre. A közúti tehergépkocsik alapvetően a központi tagozat alapjárműve, néhány darab a csapatok ellátásában is megjelenik, a béke közúti szállítások végrehajtása érdekében.

A kormány határozata értelmében az MH halasztott fizetési konstrukciós lehetőséghez jutott, melynek értelmében 2004-ben **7,1** milliárd, 2005-ben **9,6** milliárd és 2006-ban **12,8** milliárd forintot fordíthat a **Rába Jármű Kft.** által gyártott terepjáró katonai gépjárművek beszerzésére.

Figyelembe véve a 2004 és 2005 évi költségvetés nyújtotta lehetőségeket, az alábbi beszerzéseket tervezzük:

1. 2004 évben 5 db cserélő-rakodó berendezés, H-18 tehergépjárműre szerelve. Ezzel a víztisztító és csomagoló felépítmények, valamint a KF-2 felépítmények és nem szabvány egészségügyi felépítmények mozgatását tudjuk biztosítani. Ezen kívül beszerzésre kerül még 2 db 20t-ás

konténerakodó szállító nyergesszerelvény, 4 db terepjáró rakodógép, 170 db 20t-ás konténer és 1 db 20t-ás hűtő konténer.

2. 2005 évben 20 db cserélő-rakodó berendezés, melyből 9 db MAN-32 alvázra, valamint 11 db H-18 alvázra szerelve, mely megoldja a 20 lábas szabvány konténerek és felépítmények, valamint előkészítés után a nem szabvány és KF-2 felépítmények mozgatását. Ezen túl még beszerzésre kerül 18 db hidraulikus önrakodó daru H-18 alvázra építve, melyekkel a löszerek és raklapra képzett ládázott egységakományok rakodását és szállítását könnyíti meg.

3. A 2006 évi beszerzés tervezése jelenleg folyik, ezzel kapcsolatban pontos számadatok még nem állnak rendelkezésemre. Ami bizonyos, hogy az MH LEP parancsnok igénye alapján olyan speciális repülő raklap rakodására alkalmas rakodó berendezés kerül beszerzésre, mely egy később kijelölésre kerülő repülőtéren, képes rövid időn belül a szállító repülőgépek kirakására. Tovább folytatjuk a rakodó eszközök beszerzését és a felajánlott erők ellátását ezen eszközökkel.

Az MH átalakítása során kiadásra kerülő állománytáblákban a **cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt tehergépkocsi szükséglet** már megjelent, de a rendszeresített darabszámok felülvizsgálata szükséges. A terepjáró tehergépkocsikkal, melyek cserélő-rakodó berendezéssel kerülnek felszerelésre elsődlegesen a felajánlott szervezetek kerülnek ellátásra.

Alapvetően a darabszám meghatározásánál az elgondolás az, hogy a katonai szervezetnél meglévő rakodó eszközökkel, szállító járművekkel egyidőben az előírt készletek megemelésre és szállításra kerüljenek. **A készletek egyidőbeni megemelésénél figyelembe kell venni a rendelkezésre álló összes rakodó kapacitást:**

- Motoros és elektromos emelővillás targoncákat;
- Terepjáró rakodógépeket;
- Önrakodó daruval, valamint hátsó emelőfallal felszerelt szállító járműveket;
- Cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt szállító járműveket.

A katonai szervezeteknél a tábori anyagmozgatás alapvető technikai eszköze a cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt szállító gépjármű, kiegészítő rakodó-eszköze, az önrakodó daruval felszerelt szállító gépjármű. A terepjáró rakodógép alapvetően a tábori raktárban az anyagok szál-

lítási irányok szerinti előkészítése, beérkező rakományok bontása, egy-ségrakományokba történő készletezése során kerül alkalmazásra.

A cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt szállító gépjárművek darabszámának meghatározásakor abból célszerű kiindulni, hogy:

- Az után és hátraszállítási rendszerben a járműszállítási és rakodási feladatokat képes megoldani, ezért a teherszállító felépítmények, szállító tartályok hozzárendelésénél, figyelembe véve a szállítási távolságokat is, 3-6 darab felépítménnyel célszerű számolni (nagy távolságú szállítások esetében 3 darab), ezzel szemben egy dandár, vagy annál kisebb szervezeti egység alkalmazási körletében 6 darab szállító felépítménnyel is számolhatunk;
- A szakfelépítmények esetében, az előző módszereket figyelembe véve 3-4 felépítménnyel számolhatunk;
- A nagy távolságú szállítások esetén a cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt járművekhez 3 darab szállító felépítménynél többet nem célszerű rendszeresíteni.

A zászlóalj, vagy annál kisebb szervezetnél az alapvető bázisjármű a Rába gyár által gyártott H-18 típusú jármű. Erre a járműre kerülnek felszerelve a rakodó berendezések (cserélő-rakodó berendezés és önrakodó daru). A **H-18** cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt jármű, a hozzá rendszeresített 6 db szállító felépítménnyel számolva (6 db x 5 tonna) **30 tonna** anyagot képes szállítani, úgy hogy van lehetőség a rakományok előkészítésére, illetve bontására, a szállító felépítmény ismételt alkalmazáshoz történő előkészítésére. ***Egy H-18 cserélő-rakodó berendezéssel ellátott jármű az előkészített szállító felépítményt mintegy 3 perc alatt képes magára venni, illetve lerakni.***

A dandár tagozatban alapvető szállító jármű a **MAN 30**, vagy **32** típusú jármű, mely cserélő-rakodó berendezéssel ellátva képes a 20 lábás konténereket rakodni és szállítani. Egy ilyen jármű mintegy 3-5 perc alatt képes a 20 lábás konténert magára emelni, illetve lerakni, a konténer nettó maximális terhelése 14 tonna lehet. A rövidtávú szállítási feladatoknál egy járműhöz rendszeresített 6 konténerrel számolva 84 tonna anyagot képes mozgatni és szállítani. A nagy távolságú szállításoknál 3 konténerrel számolva 42 tonna anyagot képes mozgatni és szállítani.

A szakfelépítmények esetében, különös tekintettel a felajánlott erőkre (víztisztító, vegyvédelmi, egészségügyi) a tendencia az, hogy minden felépítményhez cserélő-rakodó berendezéssel felszerelt jármű kerül

rendszeresítésre, mely a felépítmény telepítése után, valamint a készenléti helyzetben központi szállítási feladatokra bevonható.

A felajánlott képességek (alegységek) vonatkozásában az alkalmazás helyszínére történő kitelepülés esetén, figyelembe véve a szállító és szakfelépítmények nagy darabszámát nem **csak a saját** rakodási és szállítási kapacitásával kell számolni. Ez esetben figyelembe kell venni a **Nemzeti Támogató Elem és a központi rakodó és szállító kapacitást** is. Az ezen kapacitásokon felül jelentkező igényeket a **nemzetgazdaságban** meglévő szolgáltatások bevonásával célszerű kielégíteni. A honi területen kívüli alkalmazás esetén, amennyiben lehetséges, figyelembe kell venni a Befogadó Nemzeti Támogatás keretében, valamint a szövetséges erőknél igénybe vehető ilyen jellegű szolgáltatást is.

A fentiek figyelembevételével célszerű a meglévő szállító járművek mintegy 15-20%-át cserélő-rakodó berendezéssel felszerelni. A cserélő-rakodó berendezéssel ellátott járművek darabszámának megállapításánál nyomatékosan figyelembe kell venni az **adott katonai szervezet rendelkezését**, az előírt készletek **menyiségét**, a szakfelépítmények **darabszámát** és nem utolsósorban az adott szervezet **alkalmazási körülményeit** is. Ezek figyelembevételével a cserélő-rakodó berendezéssel ellátott járművek darabszáma jelentősen meghaladhatja a 15-20%-ot, esetenként megközelítheti a 75-80%-ot is.

Az egységes felépítmény család kialakításáról néhány gondolatot

A felépítményeket alkalmazásuk szempontjából az alábbi kategóriák szerint osztályozhatjuk:

- a)** Anyagok és technikai eszközök tárolására, mozgatására és szállítására kialakított felépítmények (síklató, alacsony oldalfalú plató ponyvával, vagy ponyva nélkül, 10 lábás és 20 lábás szabvány konténer, stb.);
- b)** Személyi állomány munkavégzését, pihentetését és ellátását, biztosítását, a katonai szervezetek vezetését, technikai eszközök üzemeltetését biztosító és kiszolgáló felépítmények.

A felépítményeket mozgatás és szállítás szempontjából az alábbi csoportokra oszthatók:

- a)* A hordozó jármű alvázára szerelt felépítmények (a felépítmények fel- és leszerelése erre kialakított technológia alapján lehetséges);
- b)* A hordozó jármű alvázra mozgathatóan felhelyezett felépítmények (a mozgatásra speciálisan kialakított, a hordozó járműre szerelt rakodó-berendezések segítségével rövid idő alatt a felépítmény le-, illetve vissza helyezhető).

A hordozó jármű alvázára szerelt felépítmények méreteit (szélesség, hosszúság és bruttó tömeg) mindenkor a hordozó jármű lehetőségei meghatározzák. A felépítmény magasságának meghatározásánál (a hordozó járműmagasságával együtt számított bruttó magasságot figyelembe véve) a mindenkor érvényben lévő közlekedésrendészeti szabályok vonatkozó előírásait, valamint a forma kialakításánál a vasúti szállítás rakszelvény méreteit kell figyelembe venni.

Az MH-ban a hordozó jármű alvázra mozgathatóan felhelyezett felépítmények feleljenek meg a *nemzetközi és a magyar szabványokban*, valamint **NATO STANAG**-ben előírt követelményeknek. Az alapvető felépítmény méret a 20 lábás szabvány konténer méret, kiegészítő méret a 15 lábás (nem szabvány) konténer méret.

A hordozó jármű alvázra mozgathatóan felhelyezett felépítményeket célszerű alapvetően alkalmazni:

- Az MH béke teremtő és fenntartó missziókban tevékenykedő katonai szervezeteknél;
- A több mint egy harcnapot egy helyre telepítetten működő felépítményeknél.

A hordozó jármű alvázára szerelt felépítményeket célszerű alkalmazni:

- Az egy harcnap alatt többször áttelepítésre kerülő felépítmények esetén;
- Ha a felépítmény önálló működtetése nem lehetséges (üzemanyagtöltő gépjármű, hűtő gépjármű, tűzoltó-gépjármű, speciális repülőgép, kiszolgáló gépjármű, stb.);

- Minden olyan felépítmény, amelyet a I és II járműosztályba tartozó terepjáró gépjárművekre (legfeljebb 4 tonna rakománytömeg szállítására alkalmas), valamint a 01 és 03 járműosztályba tartozó közúti járművekre (legfeljebb 6 tonna rakománytömeg szállítására alkalmas) szerelnek fel.

A felépítményeket úgy célszerű kialakítani, hogy szállíthatók legyenek közúti, vasúti szállítóeszközök rakfelületén, vízi szállítóeszközök rakfelületén és szállítóterében, valamint a légi szállítóeszközök szállítóterében és korlátozott ideig függesztett helyzetben.

A szállítások során biztosítani szükséges a felépítmények **biztonságos mozgatását és rögzítését** a szállítóeszközök rakfelületén, illetve szállítóterében.

Minden felépítményben (a hordozó jármű alvázra mozgathatóan felhelyezett felépítményekben, valamint a hordozó jármű alvázára szerelt felépítményekben) ki kell alakítani a berendezési tárgyak, tartozékok, felszerelések, rakományok **biztonságos rögzítésének** feltételeit és biztonságos rögzítését. A kialakított és alkalmazott rögzítések tegyék lehetővé a felépítmény legalább 50°-os (a vízszintes sík és a felépítmény hosszanti tengelye között mért szög) hosszanti döntését.

Figyelembe véve az MH költségvetési lehetőségeit, továbbiakban is számolnunk célszerű a már meglévő és a hordozó járműről leszerelt, de még felújítással, átalakítással használható **KF-2** felépítmények szükség-szerű alkalmazására.

Az MH –ban kialakított felépítmények mozgatása terén **az iraki ki-szállítás jelentős tapasztalatokat adott** és megerősített bennünket abban, hogy csak egységesen kialakított, szabvány és STANAG előírásait mara-déktalanul betartó munka vezethet eredményre.

Néhány adat az iraki szállításra, mely az MH legbonyolultabb és a legnagyobb távolságra végrehajtott szállítása:

- 5 db AN-124 nagy szállító repülőgép szállította az előkészítő rész-leg személyi állományát, anyagi-technikai eszközeit;
- 2 db vasúti szerelvénnel szállítottuk ki Koper kikötőjébe az anyagi-technikai eszközöket, melyet 1 db RO-RO hajó (4780 ton-nás és 1000 lane meteres) szállított tengeren Kuvaitba;

- 3 db szállító repülőgéppel került kiszállításra a személyi állomány.

Kiszállításra, ennek során több alkalommal mozgatásra került 97 db felépítmény (szállítókonténer, fürdő konténer, aggregátor konténer, stb.). A felépítmények mozgatásánál a szabvány felépítmények nem jelentettek problémát és fennakadást a repülőgépbe, vasútra és hajóba történő rakodásnál. A néhány nem szabvány felépítmény rakodása közel annyi ideig tartott, mint a jelentősebb darabszámban lévő konténereké.

A szállítókonténerek beszerzésénél alapvető követelmény volt, hogy tengeri szállításra alkalmasak legyenek. Ennek érdekében olyan konténereket szereztünk be, melyek rendelkeznek az úgynevezett **CSC (Internationál Convention for Safe Containers-Nemzetközi Szállítótartály Biztonsági Egyezmény)** minősítéssel. Ez a minősítés határozza meg a szállítótartályok azon szerkezeti előírását, amelyek normál üzemeltetési feltételek közötti kezelésük, egymásra rakásuk és szállításuk biztonságát szolgálják.

Az **MH 5. Könnyű Lövész Dandár** felajánlott erői (olasz-szlovén-magyar alegység, Tisza zászlóalj) előírt anyagi készletei szállításhoz történő előkészítése és ezzel párhuzamosan a meglévő raktározási gondjainak enyhítése érdekében mintegy **130 db** ezen követelményeknek megfelelő konténer kerül beszerzésre. A közbeszerzési eljárás jelenleg folyik. A jövőben is csak ilyen konténereket tervezünk beszerezni.

Aktívan részt vettünk **2 db Integrált Vezetési és Irányítási (ICC) Rendszer felépítmény** kialakításában. A felépítmény 20 lábas szabvány konténer méretben lett kialakítva, **3, illetve 4 fő** kényelmes és biztonságos munkavégzését teszi lehetővé. A konténer felszereltségébe tartozó hűtő, fűtő, szűrő-szellőztető berendezések és az önálló áramellátást biztosító aggregátor a konténer géptermében került elhelyezésre úgy, hogy a **munkatértől szervesen elválasztva**, attól független technikai kiszolgálást tesz lehetővé. A munkatérben a kor színvonalának megfelelő híradó és számítástechnikai berendezések kerültek beszerelésre, valamint a konténer megfelel a tempesz követelményeknek.

A konténerek mozgathatók, konténerszállító-rakodó gépjárművel, darus gépkocsival emelhető és hidraulikus horgos emelővel felszerelt gépkocsival emelhető és szállítható. **A konténeren belül minden rögzítve van**, ezért a konténer döntése a berendezésekbe károsodást nem okoz.

Az itt szerzett tapasztalatok felhasználásával jelenleg folyik **2 db 20 lábás** szabvány konténer méretben a személyi állomány munkavégzését biztosító felépítmény kialakítása. A **közbeszerzési pályázatot** a **HM Beszerzési Biztonsági Beruházási Hivatal (HM BBBH)** kiírta, a feladatot a **HM Technológiai Hivatal** és az **MH ÖLTP** közösen végzi.

A kezdeti KF-2 és nem szabvány felépítmények helyett egyre jobban előtérbe kerül a szabvány 20 lábás konténer méretben kialakított felépítmények igénye. Ennek keretében kerül kialakításra a víztisztító felépítmény, a műhely és páncélos és gépjármű technikai raktár felépítmény. Nagy örömről szolgál, hogy a kezdeti nem szabvány konténerekben kialakított egészségügyi felépítményeket már felváltja a szabvány 20 lábás konténer méretben kialakított felépítmény.

Milyen feladatokat szükséges a jövőben végrehajtani?

- A készletképzési feladatokkal összhangban megállapítani a szükséges szállító és rakodó kapacitást;
- Kialakítani az MH szállítási-, rakodási-, egységgrakomány képzési rendszerét;
- Az állománytáblák és hadinorma szükséges mérvű módosítása;
- Az egyfunkciós gépjárműpark felváltása a lehetőségek függvényében többfunkciós gépjárműparkra;
- Az előző pont alapján a gépjármű fejlesztési program szükséges mérvű korrekciója;
- Az új raktárak építésénél, régi raktárak átalakításánál az anyagmozgatási követelmények figyelembevétele;
- Elavult gépjármű alvázra szerelt felépítmények megmentése, az új felépítmények beszerzéséig átmenetileg rendszerbentartása, speciális hordkeretre történő felszereléssel és hidraulikus horgos emelővel a mozgásukat biztosítani.

A feladatok egységes végrehajtása és központi koordinálása érdekében az MH ÖLTP parancsnoka az alábbi intézkedéseket adta ki:

1. Az MH anyagmozgatási-, csomagolási rendjének és egységes felépítménycsalád rendszerének kialakítására és bevezetésére a 342/2004 számú intézkedésben az MH ÖLTP-n belül bizottságot hozott létre. A bi-

zottság munkájának eredményeként került megrendezésre ez a szakmai bemutató.

2. A bizottság javaslatot tett az MH-ban az egységes felépítménycsalád kialakítására és bevezetésére. A bizottság javaslata alapján 205/2004 számon ebben a tárgyban intézkedés került kiadásra.

Az előzőekben leírtakat a szakmai bemutatón gyakorlatban is szemléltettük. Módszert kívántunk adni arra, hogy a felépítmények nemcsak a gépjárműre fixen felépítve mozgathatók, a gépjárművek nemcsak egy feladatra alkalmazhatók, el kívántuk érni, hogy a bemutató végén megértsük egymást, egységesebben gondolkozzunk. A technikai fejlesztés terén ne elbeszéljünk egymás mellett, egységesen értelmezzünk feladatokat, fejlesztési elgondolásokat. Az a mozgatási technológia, amelyet ajánlottunk a szállítást igénylőktől egy pontosabb szállítási igény megfogalmazást, a szállítástervezőktől precízebb tervezést és a szállítást végrehajtóktól megbízhatóbb végrehajtást követel.

A bevezetésre javasolt technológia jelentős költségmegtakarítással jár, mivel a rakodóeszközzel felszerelt gépjárművek az egyfunkciós gépjárműből (csak szállító gépjármű) többfunkciós gépjárművékké válnak (szállító és rakodó gépjármű). A felépítményt magáról lerakva más szállítási feladatra átcsoportosítható az a jármű, amely korábban a felépítmény alkalmazásának idején egy helyben állt. A többfunkciós gépjármű bevezetésével nem kell a korábban alkalmazott nagy járműparkot fenntartani, valamint jelentősen csökkenthető a rakodási feladatba bevont személyi állomány létszáma.

A bemutató a célját elérte, megfelelőalapot adott, hogy a Csehországban megrendezésre kerülő „Collective Effort-2004” Szabványosítási Szakharcászati Gyakorlaton a MH-t eredményesen képviseljük. A gyakorlat céljaként van megjelölve a jövőbeni NATO műveletek támogatása, valamint a logisztikai erőforrások hatékony felhasználása érdekében a NATO nemzeti logisztikai rendszereinek együttműködése és szabványosítási folyamatainak elősegítése.

A gyakorlaton nem harcászati feladatok, hanem kölcsönös megfeleléségi (együttműködési) próbák (egymás egységakományainak, felépítményeinek és anyagainak kölcsönös rakodási vizsgálata) kerülnek végrehajtásra. A gyakorlatról későbbi számban számolok.

20 tonnás és 40 tonnás konténer emelésére alkalmas targonca.

20 tonnás konténermegfogó „H” keret

KALMÁR típusú konténer rakodógép

Konténerrakodó-szállító nyerges szerelvény

Hidraulikus cserefelépítmény 20 tonnás konténerforgató „H” kerettel

Konténer rakodása tehergépkocsiról – vasúti kocsira kifordítható rakodókerettel (ACTS rendszer)

Felhajtható oldalfalú fedett vasúti kocsi

Gépkocsidarú alkalmazása sérült gépjármű vontatására

CLIMAX-COMANDÓ 3 tonnás terepjáró rakodógép

Lőszer rakodás 7 tonnás teherbírású villahosszabbítóval ellátott kerekes targoncával

RESTACAR terepjáró motoros szállítótargonca

BKF-35-4 típusú 35 tonnás darus autómentő. Cserélő-rakodó berendezés.